

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 14.12.2004
COM(2004) 813 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η κατάσταση της Γερμανίας και της Γαλλίας σε σχέση με τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος μετά την απόφαση του Δικαστηρίου

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου 2003, και αφού είχε αποδειχθεί η ύπαρξη υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος στη Γερμανία και τη Γαλλία το οποίο υπερέβαινε το 3% του ΑΕΠ 2002, το Συμβούλιο εξέδωσε, με βάση σύσταση της Επιτροπής, απόφαση με την οποία διαπιστωνόταν η ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος στις δύο αυτές χώρες. Το φθινόπωρο του 2003, η Επιτροπή σύστησε στο Συμβούλιο να διαπιστώσει ότι τα μέτρα που έλαβαν η Γερμανία και η Γαλλία για τη διόρθωση των ελλειμμάτων αποδείχθηκαν ανεπαρκή και να ειδοποιήσει τις χώρες αυτές να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Δεδομένου ότι το οικονομικό πλαίσιο ήταν λιγότερο ευνοϊκό απ' ό,τι αναμενόταν, η Επιτροπή συνέστησε εξάλλου να καθοριστεί το 2005 ως προθεσμία για τη διόρθωση του ελλείμματος. Στις 25 Νοεμβρίου 2003, το Συμβούλιο προέβη σε ψηφοφορία για αυτές τις συστάσεις απόφασης, χωρίς όμως να επιτευχθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία για την έγκρισή τους. Αντί γι' αυτό, το Συμβούλιο περιέλαβε στα συμπεράσματά του συστάσεις προς τη Γερμανία και τη Γαλλία σχετικά με τη διόρθωση του υπερβολικού τους ελλείμματος έως το 2005, τονίζοντας παράλληλα ότι αναστέλλεται η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος κατόπιν των σχετικών δεσμεύσεων που ανέλαβαν αυτά τα δύο κράτη μέλη. Η Επιτροπή, η οποία θα αμφισβητούσε ορισμένα στοιχεία των συμπερασμάτων του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003, προσέφυγε στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Το Δικαστήριο εξέδωσε την απόφασή του στις 13 Ιουλίου 2004¹ με την οποία ακυρώνει τα συμπεράσματα του Συμβουλίου στο βαθμό που είχαν ως αποτέλεσμα να ανασταλεί επισήμως η διαδικασία και να τροποποιηθούν οι υφιστάμενες συστάσεις.

Την επομένη της έκδοσης της απόφασης του Δικαστηρίου, η Επιτροπή δήλωσε: "Η Επιτροπή, σε συνεργασία με το Συμβούλιο, θα εξετάσει τα μέσα με τα οποία θα διασφαλιστεί ικανοποιητική επίλυση των δημοσιονομικών προβλημάτων των δύο αυτών κρατών μελών στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης"². Αυτό αποτελεί και το αντικείμενο της παρούσας ανακοίνωσης.

2. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

Το Δικαστήριο δεν ανέπτυξε λεπτομερώς τις επιπτώσεις από την ακύρωση των συμπερασμάτων του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου σχετικά με την εφαρμογή της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος.

Για να εκτιμηθεί η παρούσα κατάσταση της Γερμανίας και της Γαλλίας σε σχέση με την υποχρέωσή τους για διόρθωση των υπερβολικών ελλειμμάτων που επιβάλλει η συνθήκη και το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης πρέπει να ληφθούν υπόψη οι συνέπειες που είχαν τα συμπεράσματα του Συμβουλίου μέχρι την ακύρωσή τους από το Δικαστήριο. Δεδομένου ότι για τα συμπεράσματα αυτά ίσχυε το τεκμήριο της εγκυρότητας, το οποίο συνοδεύει καταρχήν κάθε κοινοτικό μέσο, τα δύο κράτη μέλη στηρίχθηκαν στα συμπεράσματα αυτά προκειμένου να λάβουν τα απαιτούμενα μέτρα. Συγκεκριμένα, τα συμπεράσματα του Συμβουλίου ευθυγραμμίζονταν με τις συστάσεις της Επιτροπής όσον αφορά τη διόρθωση της

¹ Υπόθεση C-27/04, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων / Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

² "Δήλωση της Επιτροπής επί της απόφασης του Δικαστηρίου σχετικά με τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος", IP/04/897 της 13ης Ιουλίου 2004.

κατάστασης υπερβολικού ελλείμματος, ιδίως όσον αφορά την παράταση της προθεσμίας για τη διόρθωση υπερβολικού ελλείμματος έως το 2005. Μετά την έγκριση των συμπερασμάτων αυτών, τα μέτρα που έλαβαν η Γερμανία και η Γαλλία αποσκοπούσαν στην τήρηση αυτής της νέας προθεσμίας. Τα εν λόγω μέτρα αναμφισβήτητα επηρέασαν την πορεία της προσαρμογής.

Επομένως, παρότι η Επιτροπή διατηρεί την άποψή της για την ακαταλληλότητα των μέτρων που έλαβαν η Γερμανία και η Γαλλία για τη διόρθωση των υπερβολικών τους ελλειμμάτων έως το 2004 μετά τις συστάσεις που διατύπωσε το Συμβούλιο το πρώτο εξάμηνο του 2003, αναγνωρίζει ότι τα μέτρα που έλαβαν τα δύο αυτά κράτη μέλη, μετά τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003 και μέχρι την ακύρωσή των συμπερασμάτων αυτών από το Δικαστήριο στις 13 Ιουλίου 2004, βασίζονταν στο ότι η προθεσμία για τη διόρθωση του ελλείμματος είχε πραγματικά παραταθεί έως το 2005.

Δεδομένου των εξαιρετικών περιστάσεων που δημιούργησε η απόφαση του Δικαστηρίου για τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος της Γερμανίας και της Γαλλίας, και λαμβανομένων υπόψη ιδίως των επιπτώσεων που είχαν τα συμπεράσματα του Συμβουλίου πριν από την ακύρωσή τους από το Δικαστήριο, η Επιτροπή κρίνει ότι για την ικανοποιητική επίλυση των δημοσιονομικών προβλημάτων αυτών των δύο κρατών μελών στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης απαιτείται να θεωρηθεί το 2005 ως η κατάλληλη προθεσμία αναφοράς για την αξιολόγηση των ληφθέντων μέτρων με σκοπό τη διόρθωση της κατάστασης υπερβολικού ελλείμματος.

Στις συνθήκες αυτές, εναπόκειται στην Επιτροπή να ελέγξει εάν τα ληφθέντα μέτρα που έλαβαν η Γερμανία και η Γαλλία είναι συμβατά με το στόχο για διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2005.

Εάν αυτό συμβαίνει, η Επιτροπή πρέπει να συμπεράνει ότι στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει λόγος να λάβει το Συμβούλιο νέα μέτρα στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος ώστε να παρακινήσει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να λάβει περαιτέρω μέτρα.

Σε αντίθετη περίπτωση, η Επιτροπή πρέπει να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το Συμβούλιο οφείλει να κινήσει εκ νέου τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος και να ενισχύσει τη δημοσιονομική εποπτεία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ώστε να το παρακινήσει να λάβει τα απαιτούμενα διαρθρωτικά μέτρα.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι το ίδιο το Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 25^{ης} Νοεμβρίου 2003, δήλωσε έτοιμο να λάβει απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 9 εφόσον από τη σχετική εκτίμηση προέκυπτε ότι πιθανόν δεν θα καταστεί δυνατή η τήρηση της προθεσμίας του 2005 για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος.

Τα κατωτέρω τμήματα 3 και 4 περιλαμβάνουν αντίστοιχα την εκτίμηση της κατάστασης στη Γερμανία και τη Γαλλία, ενώ το τμήμα 5 περιλαμβάνει τα συμπεράσματα για τα μέτρα που λήφθηκαν στις δύο αυτές χώρες και εξετάζει την ανάγκη λήψης περαιτέρω μέτρων από το Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος.

3. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Σύμφωνα με τις γερμανικές αρχές, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να υποχωρήσει από 3,8% το 2003 σε 3,7% του ΑΕΠ το 2004. Από την άλλη πλευρά, στις φθινοπωρινές προβλέψεις της Επιτροπής αναφέρεται ότι το έλλειμμα θα διαμορφωθεί στο

3,9% του ΑΕΠ του 2004, ενώ το πρόγραμμα σταθερότητας της Γερμανίας, στην επικαιροποιημένη του έκδοση του 2003 προέβλεπε έλλειμμα 3,3%. Αντίθετα, είναι πιθανό η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ το 2004 να είναι ισχυρότερη από την προβλεπόμενη. Στις φθινοπωρινές της προβλέψεις, η Επιτροπή αναμένει ότι ο δείκτης αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ θα ανέλθει στο 1,9% αντί 1,8% σύμφωνα με τη γερμανική κυβέρνηση. Στο επικαιροποιημένο τους πρόγραμμα σταθερότητας για το 2003 (και κατά την εκπόνηση του προϋπολογισμού 2004), οι γερμανικές αρχές προέβλεπαν αύξηση του ΑΕΠ κατά 1,7%. Ωστόσο η αύξηση αυτή του ΑΕΠ προήλθε από την εξωτερική ζήτηση, ενώ η εγχώρια ζήτηση παρέμεινε σημαντικά κατώτερη από τις προσδοκίες.

Η μη βελτίωση του αποτελέσματος της γενικής κυβέρνησης το 2003 σε σχέση με τις προβλέψεις, παρά τη βελτιωμένη επίδοση όσον αφορά το ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ, αποδίδεται στο είδος αυτής της ανάπτυξης η οποία ήταν ελάχιστα ευνοϊκή για τα δημόσια έσοδα. Σε σύγκριση με τις προβλέψεις, η απώλεια εσόδων ήταν σημαντική στο επίπεδο του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης, όπως παραδείγματος χάρη εκείνων που επιβάλλονται στα πετρελαιοειδή και στο καπνό. Η προσδοκώμενη προοδευτική ανάκαμψη της αγοράς εργασίας δεν σημειώθηκε, γεγονός που οδήγησε σε άνοδο των δαπανών για την ανεργία. Παρά την εξέλιξη αυτή, πρέπει να σημειωθεί ότι το 2004 οι συνολικές δαπάνες παρέμειναν σταθερές σε ονομαστικούς όρους σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Επιτροπής, οι οποίες βασίζονται σε υπόθεση πραγματικής αύξησης του ΑΕΠ κατά 1,5%, το έλλειμμα της γενικής διοίκησης αναμένεται ότι θα ανέλθει στο 3,4% του ΑΕΠ το 2005. Η πρόβλεψη αυτή βασίζεται σε σενάριο αμετάβλητης πολιτικής σε σχέση με τα ισχύοντα στις 18 Οκτωβρίου 2004. Στις 4 Νοεμβρίου, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση εξήγγειλε νέα δέσμη οικονομικών μέτρων. Κατά τη συνεδρίαση του Συμβουλίου δημοσιονομικού σχεδιασμού (*Finanzplanungsrat*), η οποία πραγματοποιήθηκε στις 18 Νοεμβρίου, οι εκπρόσωποι των ομοσπονδιακών, περιφερειακών και τοπικών διοικήσεων συμφώνησαν να μειώσουν το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης στο 2,9% του ΑΕΠ το 2005. Το ποσοστό αυτό βασίζεται στην πρόβλεψη της κυβέρνησης για αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 1,7% το 2005.

Η νέα αυτή δέσμη οικονομικών μέτρων την οποία εξήγγειλε η ομοσπονδιακή κυβέρνηση απαρτίζεται από τα τρία ακόλουθα στοιχεία: (i) η ομοσπονδιακή κυβέρνηση αναμένει ότι το 2005 δεν θα χρειαστεί να καλύψει οποιοδήποτε έλλειμμα του Ταμείου καταβολής συντάξεων (*Postbeamtenversorgungskasse*) στους υπαλλήλους των πρώην δημόσιων γερμανικών ταχυδρομείων για λογαριασμό των εταιρειών που διαδέχθηκαν τη δημόσια αυτή επιχείρηση· (ii) θα πραγματοποιηθεί περαιτέρω περιστολή των δαπανών του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού· και (iii) η ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα επιμείνει στην μη χορήγηση μισθολογικών αυξήσεων στο δημόσιο τομέα το 2005. Εξάλλου, (iv) η επιστροφή εκ μέρους των κρατικών τραπεζών (*Landesbanken*) επιχορηγήσεων στα ενδιαφερόμενα ομόσπονδα κράτη, ως συνέπεια των αποφάσεων της Επιτροπής της 20ής Οκτωβρίου 2004, θα μειώσει ανάλογα το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης το 2005.

Σε σύγκριση με το βασικό σενάριο των φθινοπωρινών προβλέψεων της Επιτροπής σχετικά με το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης το 2005 (76,6 δισεκατ. ευρώ, δηλαδή 3,4% του ΑΕΠ), αναμένεται ότι τα τρία μέτρα που προτείνει η ομοσπονδιακή κυβέρνηση καθώς και η επιστροφή των επιχορηγήσεων από τις κρατικές τράπεζες (*Landesbanken*) θα καταστήσουν δυνατή την υποχώρηση του εν λόγω ελλείμματος στο 2,9% του ΑΕΠ, υπό την προϋπόθεση ότι, σε σχέση με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Επιτροπής, θα διατηρηθεί αμετάβλητο το σενάριο όσον αφορά τον δείκτη αύξησης του ΑΕΠ. Ειδικότερα:

(i) Το Ταμείο καταβολής συντάξεων (το οποίο ταξινομείται στον ιδιωτικό τομέα σύμφωνα με το ΕΣΟΛ95) θα τιτλοποιήσει την αναμενόμενη ροή εισφορών που θα καταβάλουν οι εταιρείες-διάδοχοι των κρατικών γερμανικών ταχυδρομείων, δεδομένου ότι οι εισφορές αυτές προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία. Το 2003, το Ταμείο κατέβαλε για συντάξεις περίπου 6,5 δισεκατ. ευρώ, εισπράττοντας ταυτόχρονα από τον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό συνολικό ποσό ύψους 5,3 δισεκατ. ευρώ. Η παρούσα αξία των εισφορών που έχουν καταβάλει στην υπηρεσία αυτή οι εταιρείες-διάδοχοι των γερμανικών ταχυδρομείων υπολογίζεται σε περίπου 13 έως 14 δισεκατ. ευρώ (ετήσια έκθεση 2005 του γερμανικού Συμβουλίου οικονομικών συμβούλων). Τα εν λόγω έσοδα από την τιτλοποίηση αναμένεται, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, να παράσχουν στο Ταμείο καταβολής συντάξεων τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσει πλήρως τις προς καταβολή συντάξεις του 2005 και του 2006. Επομένως, δεν αναμένεται ότι η ομοσπονδιακή διοίκηση θα χρειαστεί να καλύψει έλλειμμα του Ταμείου κατά τα δύο αυτά έτη, γεγονός το οποίο, σύμφωνα με τους κανόνες του ΕΣΟΛ95, μειώνει ανάλογα τις δημόσιες δαπάνες. Έτσι, οι εν λόγω δαπάνες θα μειωθούν κατά 5,45 δισεκατ. ευρώ το 2005 σε σχέση με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Επιτροπής. Οι γερμανικές αρχές παρείχαν στην Eurostat λεπτομερή στοιχεία για την πράξη αυτή.

(ii) Τα ομοσπονδιακά υπουργεία θα πρέπει να πραγματοποιήσουν μια επιπλέον συνολική εξοικονόμηση πόρων ("*Globale Minderausgabe*") κατά 1 δισεκατ. ευρώ το 2005. Γενικά, η συνολική αυτή εξοικονόμηση πόρων έχει περιληφθεί στον προϋπολογισμό (δηλαδή, μειώνει το προβλεπόμενο έλλειμμα) χωρίς όμως να καταχωρίζεται σε συγκεκριμένους λογαριασμούς (αυτό οφείλεται στο ότι μεταξύ των υπουργείων έχει γίνει ήδη διαπραγμάτευση για τους διάφορους επιμέρους υπολογισμούς). Για το 2005, το σχέδιο ομοσπονδιακού προϋπολογισμού που υποβλήθηκε τον Ιούνιο περιελάμβανε ήδη λογαριασμό "συνολική εξοικονόμηση πόρων" ύψους 1,4 δισεκατ. ευρώ. Με το προαναφερθέν συμπληρωματικό ποσό, η συνολική εξοικονόμηση πόρων που προβλέπεται στον προϋπολογισμό ανέρχεται επομένως συνολικά σε 2,4 δισεκατ. ευρώ. Για λόγους σύγκρισης, μπορεί στο σημείο αυτό να αναφερθεί ότι ο ομοσπονδιακός προϋπολογισμός για το 2004 προέβλεπε συνολική εξοικονόμηση πόρων ύψους 3,3 δισεκατ. ευρώ, η οποία τελικά πραγματοποιήθηκε. Το μέτρο αυτό αναμένεται να μειώσει τις δημόσιες δαπάνες κατά 1 δισεκατ. ευρώ το 2005 σε σχέση με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Επιτροπής.

(iii) Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα προσπαθήσει να μην χορηγήσει μισθολογικές αυξήσεις στο δημόσιο τομέα το 2005 ("*Nullrunde*"). Γενικά, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση διεξάγει τις μισθολογικές διαπραγματεύσεις με τους συνδικαλιστικούς εκπροσώπους των εργαζομένων για λογαριασμό όλων των δημόσιων εργοδοτών (επομένως και των ομόσπονδων κρατών). Οι συμφωνίες αυτές εφαρμόζονται στη συνέχεια στις αποδοχές των δημοσίων υπαλλήλων. Η τελευταία συλλογική σύμβαση προέβλεπε μισθολογικές αυξήσεις 1% την 1.1.2004 και 1% εκ νέου την 1.5.2004. Η συμφωνία αυτή λήγει την 31.1.2005. Δεδομένου ότι οι μισθωτοί χρειάστηκε να δεχθούν μειώσεις των επιδομάτων τους το 2003 και το 2004, και ότι ο χρόνος εβδομαδιαίας εργασίας των ομοσπονδιακών δημοσίων υπαλλήλων ανήλθε από 38,5 σε 40 ώρες από τον Οκτώβριο 2004, η μη χορήγηση μισθολογικών αυξήσεων φαίνεται ελάχιστα πιθανή. Δεδομένου ότι το αποτέλεσμα αυτού του μέτρου είναι αβέβαιο, η Επιτροπή διατηρεί επομένως την υπόθεση για συγκρατημένες μισθολογικές αυξήσεις, την οποία διατύπωσε στις φθινοπωρινές της προβλέψεις.

(iv) Στις 20 Οκτωβρίου 2004, η Επιτροπή αποφάσισε ότι ορισμένες πράξεις που πραγματοποίησαν στις αρχές της δεκαετίας 1990 τα ομόσπονδα κράτη με τις (τότε) επτά Landesbanken συνιστούσαν παράνομες επιχορηγήσεις. Λαμβανομένων υπόψη των δεσμεύσεων που ανέλαβαν τα ομόσπονδα κράτη στο πλαίσιο του Συμβουλίου δημοσιονομικού σχεδιασμού, μπορεί να διατυπωθεί η υπόθεση ότι καταρχήν η επιστροφή

των επιχορηγήσεων θα περιληφθεί στους λογαριασμούς των ομόσπονδων κρατών το 2005 και ότι δεν θα λάβει χώρα καμία αντισταθμιστική μεταβίβαση. Η επιστροφή αυτή αναμένεται να επιφέρει μείωση κατά 4,3 δισεκατ. ευρώ στις δαπάνες της γενικής κυβέρνησης το 2005.

Συνολικά, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δαπάνες της γενικής κυβέρνησης θα είναι κατώτερες κατά 10,75 δισεκατ. ευρώ το 2005 (0,5% του ΑΕΠ) σε σχέση με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Επιτροπής. Με σταθερούς όλους τους άλλους παράγοντες, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται επομένως να υποχωρήσει στα 65,9 δισεκατ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 2,9% του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις, αναμενόταν μείωση του κυκλικά προσαρμοσμένου ελλείμματος κατά 0,5 εκατοστιαία μονάδα το 2005. Λαμβάνοντας υπόψη τη συμπληρωματική αυτή μείωση των δαπανών, η βελτίωση αναμένεται να ανέλθει σε 1 εκατοστιαία μονάδα το 2005. Εξάλλου, δεδομένου ότι αναμένεται ότι το μέτρο που αφορά το Ταμείο καταβολής συντάξεων θα ελαφρύνει και το 2006 τις ομοσπονδιακές δαπάνες κατά 0,25% του ΑΕΠ, το προβλεπόμενο για το έτος αυτό έλλειμμα θα υποχωρήσει, σε σχέση με τις φθινοπωρινές προβλέψεις και με σταθερούς όλους τους υπόλοιπους παράγοντες, από 2,9% σε 2,6% του ΑΕΠ. Πάντως, κανένα από τα προαναφερθέντα στοιχεία δεν συνιστά διαρθρωτική μεταρρύθμιση επωφελή σε μακροπρόθεσμη βάση. Πιο συγκεκριμένα, η μείωση των δαπανών σε σχέση με το Ταμείο καταβολής συντάξεων απλώς μεταθέτει για το μέλλον μία τεκμαρτή υποχρέωση, η συνολική συμπληρωματική εξοικονόμηση πόρων αποτελεί μέτρο *ad hoc* ενώ η επιστροφή των επιχορηγήσεων θα λάβει χώρα μία και μόνο φορά. Οποιαδήποτε δυσμενής μακροοικονομική δημοσιονομική εξέλιξη ενδέχεται να οδηγήσει το έλλειμμα σε επίπεδο ανώτερο του 3% το 2005. Σε μια τέτοια περίπτωση θα πρέπει να ληφθούν νέα μέτρα ώστε να διορθωθεί η κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος το αργότερο εντός του 2005.

Η βελτίωση της μακροοικονομικής και δημοσιονομικής κατάστασης το 2005 δεν θα αρκείσει ωστόσο για να επανέλθει ο δείκτης χρέους σε πτωτική πορεία. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Επιτροπής, ο δείκτης αυτός θα αυξηθεί και θα ανέλθει στο 67,1% του ΑΕΠ το 2006. Δεδομένου ότι στη συνέχεια θα αυξηθούν οι τεκμαρτές υποχρεώσεις από αυτά τα μέτρα, η Επιτροπή δεν αναμένει μείωση του δείκτη χρέους μετά το 2006. Η δημοσιονομική κατάσταση της Γερμανίας παραμένει εύθραυστη, γεγονός που καθιστά ακόμα πιο πιεστική την ανάγκη για διαρθρωτικές δημοσιονομικές προσαρμογές.

Φθινοπωρινές προβλέψεις 2004 της Επιτροπής για τη Γερμανία, όπως αυτές τροποποιήθηκαν προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα νέα μέτρα

	2003	2004	2005	2006
Αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ (εκατοστιαία μεταβολή)	-0.1	1.9	1.5	1.7
Έλλειμμα γενικής κυβέρνησης (επί % του ΑΕΠ)	-3.8	-3.9	-2.9	-2.6
Κυκλικά προσαρμοσμένο έλλειμμα (επί % του ΑΕΠ)	-3.0	-3.4	-2.4	-2.1
Έσοδα γενικής κυβέρνησης (επί % του ΑΕΠ)	45.0	43.5	43.2	43.0
Δαπάνες γενικής κυβέρνησης (επί % του ΑΕΠ)	48.8	47.5	46.1	45.6
Ακαθάριστο χρέος γενικής κυβέρνησης (επί % του ΑΕΠ)	64.2	65.9	66.7	67.1

Οι προβλέψεις αυτές βασίζονται σε σενάριο αμετάβλητων πολιτικών. Δεδομένου τα σχετικά ποσά έχουν στρογγυλοποιηθεί, το σύνολό τους ενδέχεται να μην είναι ακριβές.

4. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

Από τις προβλέψεις των γαλλικών αρχών προκύπτει ότι το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης θα υποχωρήσει από το 4,1% του ΑΕΠ το 2003 στο 3,6% του ΑΕΠ το 2004. Η πρόβλεψη αυτή είναι σύμφωνη με τον αρχικό στόχο που περιλαμβανόταν στο σχέδιο προϋπολογισμού

για το 2004. Η εκπλήρωση του στόχου για το 2004 διευκολύνθηκε από την αισθητή βελτίωση της μακροοικονομικής κατάστασης σε σχέση με την αντίστοιχη πρόβλεψη στον προϋπολογισμό: οι γαλλικές αρχές αναμένουν πλέον ότι η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ θα ανέλθει σε 2,5% αντί 1,7% που προέβλεπε το σχέδιο προϋπολογισμού για το 2004. Στις τελευταίες φθινοπωρινές της προβλέψεις, η Επιτροπή προέβλεπε έλλειμμα 3,7% του ΑΕΠ για το τρέχον έτος, βασιζόμενη σε υπόθεση αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ κατά 2,4%.

Η μη περαιτέρω βελτίωση του ελλείμματος το 2004 σε σχέση με τις αρχικές προβλέψεις, παρά τον ισχυρότερο τελικά ρυθμό ανάπτυξης, εξηγείται από την επίδραση ορισμένων δυσμενών παραγόντων. Ειδικότερα, η εκτίμηση για το έλλειμμα του 2003 αναθεωρήθηκε σε ανώτερο επίπεδο τον Απρίλιο, γεγονός που επηρέασε αρνητικά τη βάση υπολογισμού (0,1% του ΑΕΠ). Το Μάιο, το *Conseil d'Etat* ακύρωσε εν μέρει μεταρρύθμιση του συστήματος επιδομάτων ανεργίας, η οποία προέβλεπε σημαντικά αυστηρότερες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας (0,1% του ΑΕΠ). Τέλος, οι δαπάνες για την υγεία και την τοπική αυτοδιοίκηση αυξήθηκαν με ρυθμό ανώτερο των προβλέψεων (0,1% του ΑΕΠ).

Βασιζόμενο σε υπόθεση αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ κατά 2,5%, το σχέδιο προϋπολογισμού για το 2005 προβλέπει υποχώρηση του ελλείμματος στο 2,9% του ΑΕΠ, έναντι 3,6% το 2004. Η μείωση αυτή του ελλείμματος αναμένεται να προέλθει από περιστολή των δαπανών σε συνδυασμό με σημαντική άνοδο των εσόδων. Η εν λόγω περιστολή των δαπανών θα προέλθει ιδίως (i) από τη σταθεροποίηση των κρατικών δαπανών σε πραγματικούς όρους για τρίτο συνεχές έτος, και (ii) από σαφή επιβράδυνση των δαπανών υγείας· η εξέλιξη αυτή είναι το πρώτο αποτέλεσμα της εκτεταμένης μεταρρύθμισης του συστήματος ασφάλισης υγείας που πραγματοποιήθηκε το καλοκαίρι 2004. Όσον αφορά την αύξηση του δείκτη έσοδα/ΑΕΠ, η εξέλιξη αυτή αντικατοπτρίζει (i) το αποτέλεσμα των διακριτικών μέτρων που λήφθηκαν σε δημοσιονομικό επίπεδο³ (0,1% του ΑΕΠ), και (ii) έκτακτη καταβολή που συνδέεται με τη μεταφορά της ευθύνης για την καταβολή συντάξεων των υπαλλήλων των δημοσίων επιχειρήσεων αερίου και ηλεκτρισμού στον τομέα της κοινωνικής ασφάλειας. Στο διάστημα που μεσολάβησε από την παρουσίαση του σχεδίου προϋπολογισμού τον Σεπτέμβριο, το εν λόγω ποσό αναθεωρήθηκε ελαφρά προς τα πάνω (από 0,1% του ΑΕΠ σε 0,5% του ΑΕΠ).

Η βελτίωση της δημοσιονομικής κατάστασης το 2005 δεν θα είναι αρκετή για την επαναφορά του δείκτη χρέους σε πτωτική πορεία. Από τις πολυετείς προβλέψεις που επισυνάπτονται στον προϋπολογισμό προκύπτει ότι ο δείκτης αυτός θα αρχίσει να υποχωρεί το 2006. Το έτος αυτό, παρά τη μη επανάληψη των έκτακτων εσόδων του 2005, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να υποχωρήσει στο 2,2% του ΑΕΠ.

Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις 2004 των υπηρεσιών της Επιτροπής, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να διαμορφωθεί στο 3,7% του ΑΕΠ το 2004 και στο 3% του ΑΕΠ το 2005. Η μικρή διαφορά που παρατηρείται σε σχέση με τα στοιχεία των γαλλικών αρχών οφείλεται, αφενός, στο ότι η μακροοικονομική πρόβλεψη της Επιτροπής είναι περισσότερο επιφυλακτική (αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 2,2% το 2005, αντί ρυθμού ανάπτυξης 2,5% σύμφωνα με τη γαλλική κυβέρνηση) και, αφετέρου, στο γεγονός ότι η Επιτροπή, παρότι αναγνωρίζει ότι η μεταρρύθμιση του συστήματος ασφάλισης υγείας

---

³ Οι αυξήσεις φόρων που αποφασίστηκαν στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του συστήματος ασφάλισης υγείας θα υπεραντισταθμίσουν τις φορολογικές ελαφρύνσεις που είναι εγγεγραμμένες στο σχέδιο προϋπολογισμού για το 2005 και τις εξαγγελθείσες το Μάιο 2004 απαλλαγές όσον αφορά τις πληρωμές τόκων για καταναλωτικά δάνεια και τις χρηματοπιστωτικές μεταβιβάσεις μεταξύ γενεών.

πιθανώς θα επιτρέψει την πραγματοποίηση σημαντικής εξοικονόμησης πόρων μεσοπρόθεσμα, είναι πιο επιφυλακτική όσον αφορά τη βραχυπρόθεσμη επίπτωσή της. Η συνολική αρνητική επίπτωση των δύο αυτών παραγόντων (0,2% του ΑΕΠ) εν μέρει μόνο αντισταθμίζεται από το γεγονός ότι, σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβίβασε η Γαλλία, τα έκτακτα έσοδα που η Επιτροπή περιέλαβε στις φθινοπωρινές της προβλέψεις είναι ελαφρώς ανώτερα (κατά 0,1% του ΑΕΠ) από εκείνα που λήφθηκαν υπόψη στο σχέδιο προϋπολογισμού. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Επιτροπής, οι οποίοι βασίζονται στις φθινοπωρινές προβλέψεις, το κυκλικά προσαρμοσμένο έλλειμμα θα υποχωρήσει κατά 0,7 εκατοστιαία μονάδα του ΑΕΠ το 2005· από τη μείωση αυτή, η 0,5 εκατοστιαία μονάδα θα είναι το αποτέλεσμα των έκτακτων μέτρων.

Ωστόσο, η δημοσιονομική κατάσταση της Γαλλίας παραμένει εύθραυστη. Δεδομένου ότι το έλλειμμα οριακά μόνο θα υποχωρήσει σε επίπεδο κατώτερο του 3% του ΑΕΠ σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, ή θα υποχωρήσει ακριβώς στο 3% σύμφωνα με την Επιτροπή, οποιαδήποτε δυσμενής εξέλιξη στο μακροοικονομικό ή δημοσιονομικό επίπεδο ενδέχεται να οδηγήσει εκ νέου σε έλλειμμα ανώτερο από το 3% και να υπονομεύσει έτσι την επίτευξη του στόχου για διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2005 το αργότερο. Επιπλέον, η μείωση του ελλείμματος το 2005 εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ευνοϊκή επίπτωση που θα έχει στις δημοσιονομικές στατιστικές του 2005 ένα μέτρο το οποίο συνολικά είναι ουδέτερο για την βασική δημοσιονομική κατάσταση της Γαλλίας. Πράγματι, αν και η μεταφορά της ευθύνης για την καταβολή συντάξεων των υπαλλήλων των δημοσίων επιχειρήσεων αερίου και ηλεκτρισμού στην κοινωνική ασφάλιση συνεπάγεται την καταβολή σημαντικού κατ' αποκοπή ποσού στη γενική κυβέρνηση το 2005, ωστόσο, το μέτρο αυτό θα επιφέρει επίσης συμπληρωματικές δαπάνες ανάλογου συνολικού ποσού κατά τη διάρκεια των επομένων ετών, καθότι η κοινωνική ασφάλιση θα πρέπει να καταβάλει τις συντάξεις των εργαζομένων στους τομείς του φυσικού αερίου και του ηλεκτρισμού. Ο προσωρινός χαρακτήρας αυτού του μέτρου αντικατοπτρίζεται στις προβλέψεις της Επιτροπής για το έλλειμμα του 2006· σύμφωνα με τις προβλέψεις αυτές, σε ένα σενάριο αμετάβλητης πολιτικής, το έλλειμμα αυτό θα αυξηθεί και θα διαμορφωθεί στο 3,3% του ΑΕΠ. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα εξυγίανσης ώστε το έλλειμμα να μην υπερβεί εκ νέου το όριο του 3% του ΑΕΠ το 2006.

Φθινοπωρινές προβλέψεις 2004 της Επιτροπής για τη Γαλλία

	2003	2004	2005	2006
Αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ (εκατοστιαία μεταβολή)	0.5	2.4	2.2	2.2
Έλλειμμα γενικής κυβέρνησης (επί % του ΑΕΠ)	-4.1	-3.7	-3.0	-3.3
Κυκλικά προσαρμοσμένο έλλειμμα (επί % του ΑΕΠ)	-3.8	-3.5	-2.8	-3.1
Έσοδα γενικής κυβέρνησης (επί % του ΑΕΠ)	50.5	50.5	50.9	50.4
Δαπάνες γενικής κυβέρνησης (επί % του ΑΕΠ)	54.7	54.2	53.9	53.8
Ακαθάριστο χρέος γενικής κυβέρνησης (επί % του ΑΕΠ)	63.7	64.9	65.5	66.3

Οι προβλέψεις αυτές βασίζονται σε σενάριο αμετάβλητων πολιτικών. Δεδομένου τα σχετικά ποσά έχουν στρογγυλοποιηθεί, το σύνολό τους ενδέχεται να μην είναι ακριβές.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Υπό το φως των έκτακτων περιστάσεων που δημιούργησε η απόφαση του Δικαστηρίου για τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος της Γερμανίας και της Γαλλίας, και ιδίως των επιπτώσεων που είχαν τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003 πριν από την ακύρωσή τους από το Δικαστήριο στις 13 Ιουλίου 2004, η Επιτροπή εξάγει τώρα τα

ακόλουθα συμπεράσματα σχετικά με την κατάσταση των δύο προαναφερθέντων κρατών μελών.

Όσον αφορά τη Γερμανία, από τα διαθέσιμα σήμερα στοιχεία και τα λεπτομερή μέτρα που περιλαμβάνονται στα δημοσιονομικά σχέδια για το 2005 καθώς και στη δέσμη συμπληρωματικών μέτρων εξοικονόμησης πόρων που εξήγγειλε η κυβέρνηση στις 4 Νοεμβρίου 2004 προκύπτει ότι οι αναληφθείσες από τις γερμανικές αρχές δράσεις είναι συνολικά συμβατές με το στόχο για διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2005. Η Επιτροπή συμπεραίνει ότι στο στάδιο αυτό δεν απαιτείται η λήψη κανενός συμπληρωματικού μέτρου στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος.

Όσον αφορά τη Γαλλία, από τα διαθέσιμα σήμερα στοιχεία και από τα λεπτομερή μέτρα που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό για το 2005 προκύπτει ότι οι αναληφθείσες από τις γαλλικές αρχές δράσεις είναι συνολικά συμβατές με τον στόχο για διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2005. Η Επιτροπή συμπεραίνει ότι στο στάδιο αυτό δεν απαιτείται η λήψη κανενός συμπληρωματικού μέτρου στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η δημοσιονομική κατάσταση παραμένει εύθραυστη και στα δύο αυτά κράτη μέλη. Για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος απαιτείται πραγματική εφαρμογή όλων των προβλεπόμενων μέτρων. Εάν σε μεταγενέστερο στάδιο διαφανεί ότι η προβλεπόμενη διόρθωση δεν εφαρμόζεται ικανοποιητικά, η Επιτροπή θα πρέπει να συστήσει στο Συμβούλιο να ενισχύσει τη δημοσιονομική εποπτεία και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα στο πλαίσιο των διατάξεων της συνθήκης και του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.